

RAN-2401001203020007/2501000103035062
S.Y.B.A. (NCF- NEP) (Sem. - III) Examination November - 2025
Economics: Paper- VI (MAJOR)
Indian Economy (Paper - VI)
Time: 2 Hours]
[Total Marks: 50
સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book
- (2) બધા જ પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.
All the questions are compulsory
- (3) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.
Figures to the right hand side indicate full marks of each question.

Seat No.:

Student's Signature

- પ્ર. 1 નીચેના પ્રશ્નના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (કોઈ પણ પાંચ) 10**
- 1) માનવ વિકાસ આંક એટલે શું? તેની ગણતરીનું સૂત્ર આપો.
 - 2) માનવ વિકાસ આંકના નિર્દેશકો જણાવો.
 - 3) નાણાનો ચલણવેગ એટલે શું?
 - 4) નાણાબજારમાં ઉપયોગમા લેવાતા શાખના સાધનો કયા છે?
 - 5) B.S.E. અને N.S.E. નું પૂરું નામ જણાવો.
 - 6) ચલણી નોટોનું વિમુદ્રીકરણ એટલે શું?
 - 7) સબસિડી એટલે શું? તેના પ્રકાર જણાવો.
- પ્ર. 2 ભારતમાં આયોજનકાળ દરમિયાન માનવ વિકાસ આંકના વલણોની સમીક્ષા કરો. 13**
- અથવા**
- પ્ર. 2 (અ) નાણાબજાર અને મૂડીબજાર વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 07**
- (બ) ટ્રેઝરી બિલ્સ વિષે નોંધ લખો. 06**
- પ્ર. 3 નાણાંનો પુરવઠો એટલે શું? નાણાંના પુરવઠાને અસર કરતાં પરિબળો જણાવો. 13**
- અથવા**
- પ્ર. 3 (અ) કાળાંનાણાંની મુખ્ય અસરો સમજાવો. 07**
- (બ) ભારતમાં સમવાય નાણાંતંત્રના વિકાસની ચર્ચા કરો. 06**
- પ્ર. 4 ટૂંક નોંધ લખો. (ગમે તે બે) 14**
- 1) કૃષિ અને સામાજિક રાહતો
 - 2) માનવ વિકાસ આંકના ઘટકો
 - 3) વિમુદ્રીકરણની મર્યાદાઓ.
 - 4) ભારતમાં કાળાંનાણાંને અટકાવવાના ઉપાયો.

ENGLISH VERSION

- Q. 1** **Write the answer in short. (Any Five)** **10**
- 1) What is a Human development Index? Give the formula to calculate it?
 - 2) State the indicators of human development index.
 - 3) What is currency velocity of money?
 - 4) What are the instruments of credit used in money market?
 - 5) Give the full name of B.S.E. and N.S.E.
 - 6) What is demonetisation of currency notes?
 - 7) What is subsidy? State its type.
- Q. 2** Critically evaluate the trends of human development index during the plan period in India. **13**
- OR**
- Q. 2** (A) Explain the difference between money market and capital market. **07**
- (B) Write a note about treasury bills. **06**
- Q. 3** What is money supply? Explain the factors affecting the supply of money. **13**
- OR**
- Q. 3** (A) Explain the main effects of black money. **07**
- (B) Discuss the development of integrated financial management system in India **06**
- Q. 4** **Write short note (any two)** **14**
- 1) Agricultural and social Reliefs.
 - 2) Components of Human Development Index.
 - 3) Limitations of demonetization.
 - 4) Measures to prevent black money in India.
-